

Nieuw voor Groningen: Kuifkoekoek

Bert de Bruin

Op maandag 28 maart 1994 ging de telefoon om 19.50 uur. Het was Eric Koops met de mededeling "het klopt echt, het is een Kuifkoekoek". Ik haastte me dit spectaculaire nieuws op de pieper te zetten. Een "431" in de Oostpolder aan de westrand van het Zuidlaardermeer. Vervolgens zijn wij naar de plek gereden, maar helaas, het was al donker.

Eric Koops, Anne van Dijk, Loek Scholtens, Anne Diephuis en Johan de Jong waren via Emo Klunder ingeseind, dat er die middag door Aaldrik Molema een Kuifkoekoek was gezien in de Oostpolder nabij het fietspontje annex palinghuis. Hij is daar medewerker van het Groninger Landschap en had de vogel om ongeveer 14.00 uur gezien. Later bleek dat Herman Grooters de vogel de zaterdag ervoor (de 26e) al had gezien maar hem niet had teruggevonden. In de stromende regen hadden EK, AvD, LS, AD en JdJ een hele poos moeten zoeken maar hun moeite werd beloond. De vogel vloog uit een bosje op en liet zich vervolgens kortstondig in een andere struik bekijken. Daarna vloog hij weg naar camping Meerwijck, niet ver van het palinghuis. Zij waren de enigen behalve de ontdekker die de soort die dag kregen te zien.

De volgende ochtend hadden zich 40 à 50 personen uit heel Nederland verzameld om te

zoeken. Rond 7.45 uur kwam de vogel uit de bosjes bij de camping vliegen en posteerde zich in de struikjes bij de "oude plek". Ook hield hij zich vaak op in de rietzoom langs het meer. Die dag zijn zelfs een aantal mensen tegen betaling van f 5,- met het fietspontje langs het riet gevaren om de vogel zo goed mogelijk te zien te krijgen zonder hem te verstoren. Sindsdien is hij door vele tientallen mensen uit heel Nederland (zelfs uit Hongarije) gezien, vaak foeragerend op wormachtige beestjes. De laatste waarnemingsdatum is 27 april.

De foto laat zien hoe onmiskenbaar een Kuifkoekoek is. Een koekoek-achtige vogel met een grijze kuif, een lange staart met witte zomen, lichte onderdelen en lichte spikkels op de grijsbruine bovendelen. Deze vogel was hoogstwaarschijnlijk in zijn tweede kalenderjaar; hij had al wel de grijze kuif van het adulte klee maar ook nog een zwart masker, een restant van het eerstejaarskleed. Bovendien had de vogel als gevolg van sleet bruine tekening in de grote vleugeldekveren en tertials, ook een restant van het eerstejaarskleed.

De Kuifkoekoek is broedvogel rond de Middellandse Zee en overwintert in Afrika. Hij keert in maart-april terug vanuit de overwinteringsgebieden. Deze waarneming was de eerste voor de provincie Groningen en de 12e voor Nederland.

Ik dank Enno Ebels, Eric Koops en Aaldrik Molema voor de informatie.

Literatuur

- van den Berg, A.B. 1993. Lijst van Nederlandse vogelsoorten. Santpoort-Zuid.
- Cramp, S. (ed). 1985. The birds of the Western Palearctic. Oxford.
- Harrison, C. 1982. An Atlas of the Birds of the Western Palearctic. London.

Bert de Bruin
Albertine Agnesplein 8a, 9717 EV Groningen

Kuifkoekoek.

Foto A.B. van den Berg.